

Отворено писмо високог представника грађанима БиХ

Поводом Дана државности Босне и Херцеговине, у седмици у којој народи БиХ обиљежавају девет година након прелиминарног потписивања Дејтонског мировног споразума, високи представник Педи Ешдаун је упутио следеће отворено писмо грађанима Босне и Херцеговине.

Обиљежавање годишњица често може бити предмет спорења – али ипак у обиљежавању Дејтонског мировног споразума постоји посебан консензус међу БиХ политичарима – и што је важније – међу грађанима БиХ.

Дејтон, уз све своје слабости, зауставио је рат.

То је његово трајно достигнуће, и нико, апосолутно нико, не може занемарити то постигнуће.

Споразум парафиран у Дејтону прије девет година и формално потписан у Паризу двије седмице послје био је оквирни споразум. Он није понудио све одговоре. Он је дао темеље на којима ће народи у БиХ моћи тражити стална рјешења за политичке и социјалне изазове са којима су суочени.

Изградња мира није постигнута у Дејтону. То је био само почетак.

Изградња мира је процес који се тек сада на правом путу.

А разлог за то јесте што сада постоји нов и снажан подстрек за гледање унапријед, а не уназад. Ако је Дејтон био *излаз* из кошмара ратних година онда је европска интеграција *улаз* у једно боље мјесто.

То боље мјесто је просперитетна, демократска и сигурна Босна и Херцеговина, која је укључена у процес (и има користи од њега) путем којег Европа 21. Стољећа почиње да ефикасније служи

својим грађанима.

У томе лежи значај Дана државности Босне и Херцеговине. То је разлог што свака поједина особа у овој земљи, мушкарац, жена и дијете, без обзира на религијску или другу припадност, може и треба да слави овај дан.

Овдје се не ради о испразној прослави, него о прослави напретка. Босна и Херцеговина чини велике кораке.

Дозволите ми да поменем неколико достигнућа остварених у овој години:

- Државни суд почиње да показује стварне резултате. Почињу се подизати оптужнице и суди се раније недодирљивима, што ће се и наставити – доказујући да владавина закона није само луксуз неколицине просперитетних земаља.
- 2. Успостава Високог судског и тужилачког савјета у мају значи да смо на путу да БиХ сама отпочне са процесуирањем случајева ратних злочина.
- 3. Процес уједињења Мостара одлучно иде напријед. Отварање Старог моста у Мостару у јулу симболизовало је изузетно значајан процес спајања заједница које су недавно биле подијељене ратом. У складу са новим статутом одржана је и прва сједница новог градског вијећа.
- 4. Закон о директном избору начелника усвојен је на вријеме за општинске изборе одржане 2. октобра. Одржани су први избори у Дистрикту Брчко – што је предуслов за нормализовање аутономног статуса Дистрикта, те кретање у правцу окончања функције супервизора.

2. децембра мисија СФОР-а ће бити окончана и НАТО ће водство над војном мисијом у БиХ предати Европској унији. Наше одредиште је Европа и Европа почиње да преузима међународно водство у пружању помоћи да тамо стигнемо.

Босна и Херцеговина, попут њених сусједа, је сконцентрисана на

два тијесно повезана циља: испуњавање услова за почетак преговора са Европском унијом о потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању; и пријем у чланство НАТО-вог програма Партнерство за мир.

Почетак процеса преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању и улазак у Партнерство за мир Босну и Херцеговину ће одлучно повести напријед. Тиме ће се земља ставити у контекст и структуре који ће убрзати процес реформи, те покренути континуирану трансформацију улоге међународне зајднице у БиХ, укључујући и могуће постепено укидање функције и Канцеларије високог представника, како се улога помагања у процесу стабилизације и транзиције у Европу буде помијерала више и више према задацима друге функције високог представника, а то је улога специјаног представника Европске уније.

Ипак, постоји једна велика препрека за напредак Босне и Херцеговине – а то је континуирана несарадња органа власти РС са Хашким трибуналом.

Сарадња са Хашким трибуналом представља апсолутни предуслов за улазак у Партнерство за мир и отпочињање преговора за чланство у Европској унији. То је такође темељна обавеза која проистиче из Дејтонског мировног споразума.

Због несарадње са Хашким трибуналом одбијен је захтјев Босне и Херцеговине за пријем у НАТО-в програм Партнерство за мир у јуну. Чињеница да није ухапшено ниједно лице оптужено од стране Хашког трибунала представља непоштивање вриједности управо оних институција којима се Босна и Херцеговина жели прикључити.

Институције БиХ и појединци, и нарочито они у РС, не могу и даље бити препрека Босни и Херцеговини на њеном путу ка Европској унији и НАТО савезу. Босна и Херцеговина не смије пропустити шансу за свјетлијом будућност. Грађани то заслужују. И та шанса је веома близу.

Имамо много тога што можемо прославити на овај Дан државности.

Ако искористимо ову шансу која се налази пред нама и остваримо напредак у погледу два циља – отпочињања преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању и уласку у Партнерство за мир, биће чак и више ствари које ће се славити следеће године.